

NETWORKSHOP KONFERENCIA 2025

Rényi Mátyás Attila: Hogyan tudja biztosítani digitális állományai megőrzését egy nemzeti könyvtár?

Az MNMKK Országos Széchényi Könyvtárnak végleges (nyílt végű) megőrzési kötelezettsége van a digitális állományaira vonatkozóan. A feladat teljes körű ellátásához elengedhetetlen valamilyen megőrzési célú adatbázis implementálása. Azonban nemzeti könyvtárként több szerepkörnek is meg kell felelnie, és ebből következően a célközönsége is heterogén, megőrzési szempontból nehezen körvonalazható. Hogy ezen sokrétűség figyelembevételével tudja meghatározni megőrzési céljait és stratégiáját, egyszerre van szüksége egy általános és egy specifikus megközelítésre. A megfelelő megoldás kiválasztásához a nemzeti könyvtár több rendszert is megvizsgált, mivel ma már szerencsére számos szabadon hozzáférhető nyílt forráskódú megoldás közül van lehetősége választani. Előadásomban a megőrzési szabványok, ajánlások, formátumok (OAIS, PREMIS stb.) tükrében szeretném bemutatni az általános célú repozitóriumok (Dspace) és a dedikált megőrzési rendszerek (Archivematica, Roda) hosszú távú megőrzési képességeit. Gyakorlati szinten elemezve, de általános tapasztalatként kifejezve, a különböző megközelítések funkcionalitásbeli különbségeinek hatását a digitális megőrzésre a formátum azonosításától a metaadat-validálásig.

Végezetül megválaszolva azt, hogy miért nem nyújt átfogó megoldást sem egy általános célú repozitórium, sem egy dedikált megőrzési rendszer elkülönült használata a nemzeti könyvtár számára. Előadásom további előnye lehet, hogy a megőrzésre fókuszáló rendszerek különböző képességeinek kiemelése és leírása jó alapot jelenthet és segítséget nyújthat a magyarországi közgyűjtemények megőrzési és hozzáférési céljainak meghatározásához.